

Uchwała Nr 56/894/17/V
Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z dnia 25 września 2017 roku

w sprawie wytycznych do projektu budżetu
Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2018 rok i projektu wieloletniej
prognozy finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Na podstawie § 1 ust. 1 załącznika Nr 1 do uchwały Nr XLI/795/10 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 czerwca 2010 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej uchwała się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się wytyczne do sporządzenia projektu budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2018 rok oraz określa się założenia do przygotowania projektu wieloletniej prognozy finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego, stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Zarządu
Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Gustaw Marek Brzezin

Załącznik
do Uchwały Nr 56/894/17/V
Zarządu Województwa
Warmińsko-Mazurskiego
z dnia 25 września 2017 r.

**Wytyczne do sporządzenia projektu budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego
na 2018 rok oraz założenia do przygotowania projektu wieloletniej prognozy finansowej
Województwa Warmińsko-Mazurskiego**

Dział I

Ogólne założenia

Rozdział I

Projekt budżetu

1. Jako podstawę do opracowania wytycznych przyjmuje się zapisy ustawy o finansach publicznych i ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.
2. Podstawę do planowania projektu budżetu będą stanowić zweryfikowane dane budżetowe, wynikające z planu dochodów i wydatków, według stanu na dzień 30 września 2017 r.
3. Projekt budżetu będzie przygotowany zgodnie z podstawowymi kryteriami ustawowymi, których spełnienie świadczy o poprawności sporządzenia projektu budżetu, tj.
 - 1) wykazanie nadwyżki operacyjnej, co oznacza iż na wydatki bieżące nie można wydatkować więcej środków niż te, które stanowią dochody bieżące,
 - 2) dostosowanie poziomu wydatków do wskaźników wieloletniej prognozy finansowej.
4. Do sporządzenia projektu budżetu przyjmuje się następujące wytyczne:
 - 1) dochody własne będą oszacowane w oparciu o:
 - CIT - przewidywane wykonanie w roku 2017,
 - PIT oraz subwencje - zawiadomienie Ministra Finansów przekazane drogą elektroniczną do dnia 15 października 2017 roku,
 - dochody z gospodarowania majątkiem - informacje własne,
 - wpływy z różnych dochodów, według danych jednostek,
 - pozostałe dochody, w tym m.in. oszacowane z tytułu opłat za koordynację rozkładów jazdy, za zezwolenia na wykonywanie krajowego przewozu osób, za zezwolenia na obrót wyrobami alkoholowymi, za zajęcie pasa drogowego, z opłat i kar za korzystanie ze środowiska, z udostępnienia zasobu geodezyjnego i kartograficznego, odsetek od lokat bankowych oraz za wyłączenie z produkcji gruntów rolnych - informacje własne,

- 2) dochody własne z tytułu:
 - a) wpłat za wydawanie zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi o zawartości do 18% alkoholu przeznacza się w pełni na realizację zadań, o których mowa w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
 - b) opłat za udostępnianie dokumentów i materiałów zasobu geodezyjnego przeznacza się na zadania wskazane w ustawie prawo geodezyjne i kartograficzne,
 - c) wyłączenia gruntów rolnych z produkcji przeznacza się na cele wskazane w ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- 3) środki na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich w oparciu o umowy zawarte i przewidziane do podpisania w roku 2018,
- 4) dotacje celowe na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej i zadania własne w oparciu o zawiadomienie Wojewody, z ustawowym terminem przekazania do dnia 25 października 2017 roku,
- 5) dochody wynikające z obowiązujących porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego,
- 6) dochody z tytułu obsługi zadań zleconych,
- 7) planowane w budżecie wydatki będą odpowiadały dochodom i wielkości kredytu pokrywającego deficyt,
- 8) **wydatki winny być projektowane w sposób celowy i oszczędny,**
- 9) z uwagi na sytuację, w której Samorząd Województwa osiąga graniczną wartość poziomu zadłużenia, co stwarza realne zagrożenie nie spełnienia Indywidualnego Wskaźnika Zadłużenia (na podstawie art. 243 ufp.), przy projektowaniu poziomu wydatków budżetowych na 2018 rok należy mieć na względzie następujące wytyczne:
 - a) **podstawą planowania zadań są zapisy Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2017-2039, obowiązuje pełna zgodność wydatków zaplanowanych wcześniej w WPF z budżetem na 2018 rok,**
 - b) w przypadku zadań wieloletnich zaplanowanych do realizacji w latach 2017 - 2018 a zakończonych szybciej, należy dostosować zapisy planistyczne do faktycznej realizacji,
 - c) w pierwszej kolejności zabezpiecza się wydatki warunkujące ciągłość funkcjonowania jednostek budżetowych i realizacji zadań obligatoryjnych, w tym pełne pokrycie wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń planowanych na 2018 rok; należy przeprowadzić rzetelną analizę projektowanych wydatków, w szczególności wydatków bieżących tak, aby w maksymalny sposób

zredukować wydatki nieobligatoryjne, wykraczające poza zadania własne Samorządu Województwa,

- d) nie wprowadza się nowych zadań majątkowych o charakterze wieloletnim, które nie mają pokrycia w źródłach dochodów Samorządu Województwa, a więc powodujących zwiększenie deficytu Województwa w roku 2018 i w latach następnych. Jako priorytet należy traktować dokończenie realizowanych przedsięwzięć wieloletnich ujętych w wieloletniej prognozie finansowej z wykorzystaniem środków unijnych, co oznacza zabezpieczenie środków własnych na dokończenie tych zadań,
- e) wprowadzenie do budżetu środków na dofinansowanie tylko tych nowych projektów, które będą miały promesę dotacji,
- f) w miarę możliwości należy rozważyć rozłożenie realizacji aktualnych przedsięwzięć wieloletnich w czasie, celem zmniejszenia obciążeń budżetowych w roku 2018, zwłaszcza przedsięwzięć wieloletnich bieżących,
- g) wyklucza się w najbliższych latach udzielanie poręczeń z budżetu województwa, kwoty kontynuowanych poręczeń kredytów i pożyczek wcześniej przyjętych do realizacji będą określone zgodnie z zawartymi umowami na poziomie wielkości zobowiązania rocznego,
- h) zlecenie realizacji zadań zawartych w programie, zarówno rocznych w zakresie przedmiotowym współpracy wymienionych w części 4. „Programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko – Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2016 – 2021” wskazywanych szczegółowo zarówno w rocznych jak i wieloletnich programach współpracy,
- i) skutki finansowe wynikające z obowiązujących porozumień oraz wcześniejszych decyzji Sejmiku i Zarządu Województwa,
- j) wielkość wydatków płacowych w Urzędzie Marszałkowskim i w jednostkach budżetowych określona będzie na podstawie przewidywanego zatrudnienia i poziomu wynagrodzeń na dzień 31 grudnia 2017 roku wraz z niezbędnymi, przewidywanymi na rok 2018 środkami wynikającymi ze zobowiązań wobec pracowników,
- k) w roku 2018 nie zakłada się wzrostu zatrudnienia, wielkość zatrudnienia utrzymana będzie na poziomie z dnia 31 grudnia 2017 r.
- l) wydatki bieżące na realizację zadań statutowych - merytorycznych oraz wydatki rzeczowe, w tym na remonty bieżące zostaną pomniejszone o 5 %,

- m) wydatki na inwestycje jednoroczne zostaną ograniczone do niezbędnego minimum
- n) dotacje podmiotowe dla instytucji kultury będą pomniejszone o okazjonalne - jednorazowe zwiększenia dokonane w roku 2017, a następnie pomniejszone o 5 %,
- 10) **zakres wydatków będzie dostosowany do wymogów ustawowych związanych ze wskaźnikami wieloletniej prognozy finansowej ograniczających zadłużenie oraz wydatki bieżące,**
- 11) **prognozowane wskaźniki wynikające z wieloletniej prognozy finansowej będą stanowiły nieprzekraczalną granicę deficytu i kredytu,**
- 12) **przy planowaniu wydatków będzie przestrzegana zasada kształtowania poziomu wydatków bieżących z nadwyżką operacyjną, co oznacza, że wydatki nie mogą przekroczyć sumy dochodów bieżących,**
- 13) ewentualna nadwyżka wynikająca z braku wykonania niektórych zaplanowanych na rok 2017 wydatków oraz osiągnięcia ponadplanowych dochodów, po sporządzeniu sprawozdania rocznego przeznaczona zostanie na zmniejszenie kredytu planowanego do zaciągnięcia w roku 2018,
- 14) do naliczenia wydatków na fundusz świadczeń socjalnych przyjmuje się przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w kwocie 3.161,77 zł,
- 15) na zlecenie realizacji zadań zaplanowanych w programach współpracy Samorządu Województwa z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, planuje się przeznaczyć kwotę łącznie nie większą niż 5 mln zł,
- 16) w oparciu o przyjęty do realizacji zakres wydatków, w szczególności inwestycyjnych niezbędne jest wykazanie oczekiwanego zwrotu podatku VAT,
- 17) uwzględnia się środki objęte refundacją związaną z wydatkami poniesionymi w roku ubiegłym,
- 18) w części opisowej zadań inwestycyjnych i projektów o innym charakterze należy zaznaczyć czy były one wcześniej akceptowane przez Zarząd Województwa,
- 19) zakłada się koncentrację dotychczasowych wydatków promujących region w maksymalnym stopniu na działalności lotniskowej oraz z wykorzystaniem realizowanych przez Województwo połączeń lotniczych, łącznie przewiduje się na ten cel kwotę do 4 mln zł., przetarg będzie ogłoszony na usługę świadczoną w okresie 3 lat, tj. w latach 2018-2020, z tego: w roku 2019 będzie to kwota 5.600.000 zł a w roku 2020 – 7.200.000 zł,

20) poziom wydatków związanych z bieżącym utrzymaniem i remontami dróg wojewódzkich będzie pomniejszony o kwotę 3.000.000 zł, w stosunku do roku 2017 a wydatki na inwestycje jednoroczne drogowe wyniosą maksymalnie kwotę 15.000.000 zł,

21) planuje się zabezpieczenie środków na:

- udziały w Spółce „Warmia i Mazury” pokrywające koszty funkcjonowania Spółki, wykup obligacji długoterminowych, na poziomie nie większym niż w roku bieżącym, pomniejszone o zrealizowane w r. 2017 wydatki inwestycyjne,
- inwestycje lotniskowe oszacowane przez Spółkę „ Warmia i Mazury” na poziomie 3.775.000 zł mogą być przyjęte do budżetu w zależności od poprawy obecnej sytuacji finansowej Województwa,
- wsparcie Ochotniczych Straży Pożarnych w kwocie 500.000 zł,
- wsparcie zadań z zakresu ratownictwa wodnego w kwocie 450.000 zł,
- wpłatę na Fundusz Policji w kwocie 200.000 zł,
- wydatki na ochronę zabytków w kwocie 400.000 zł,
- dofinansowanie programu pn. „ Małe Granty Sołeckie Marszałka Województwa Warmińsko – Mazurskiego” w kwocie 500.000 zł,
- dotację dla Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Olsztynie na dofinansowanie „ Termomodernizacji budynku administracyjnego” w kwocie 750.000 zł,
- zwiększenie dotacji celowej dla Centrum Spotkań Europejskich „ Światowid” na brakujące wynagrodzenie dla inżyniera kontraktu w związku z realizacją zadania „Rozbudowa, przebudowa i remont Centrum Spotkań Europejskich „ Światowid” o kwotę 50.000 zł,
- wsparcie finansowe Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego na uruchomienie i funkcjonowanie Międzywydziałowej Szkoły Przedsiębiorczości w kwocie 340.000 zł,
- organizację XVI Forum Parlamentów Południowego Bałtyku w kwocie 320.000 zł, wdrażanie programu „ Polityka senioralna województwa warmińsko – mazurskiego” w kwocie 160.000 zł,
- zabezpieczenie 50% udziału w realizacji budowy ciągu pieszo – rowerowego wzdłuż drogi wojewódzkiej Nr 600 na terenie Gminy Szczytno,
- udzielenie dotacji Wojewódzkiemu Specjalistycznemu Szpitalowi Dziecięcemu w Olsztynie w wysokości 350.000 zł na dofinansowanie wieloletniego zadania pn. „ Rozbudowa, nadbudowa, przebudowa bryły A Wojewódzkiego Szpitala Dziecięcego

- w Olsztynie przy ul. Żołnierskiej 18 a i zakup wyposażenia w celu dostosowania jej do potrzeb wielospecjalistycznego kompleksowego leczenia dzieci”,
- wydatki na inwestycje w administracji publicznej zostaną zaplanowane w kwocie nie wyższej niż 250.000 zł,
- 22) środki zaplanowane na udzielenie dotacji celowej dla Samodzielnego Publicznego Zespołu Gruźlicy i Chorób Płuc w Olsztynie na wkład własny do wieloletniego zadania inwestycyjnego „Rozbudowa i przebudowa bryły C budynku na potrzeby bloku operacyjnego oddziału intensywnej terapii oraz oddziału torakochirurgii z chirurgią jednego dnia”, planowanego do realizacji w latach 2017-2019, w przypadku braku dofinansowania zewnętrznego tej inwestycji pomniejszą deficyt budżetu,
 - 23) w budżecie nie będą wykazane dotacje, dochody własne ani wydatki związane z funkcjonowaniem i zadaniami realizowanymi przez Zarządy Melioracji, natomiast będą zaplanowane dochody za udostępnianie majątku,
 - 24) do budżetu należy przyjąć wydatki związane z przekazywaniem po 1 stycznia 2018 r. zadań melioracyjnych oraz obsługą nieruchomości pozostających w zasobie Województwa po Zarządach Melioracji,
 - 25) wielkość środków na wsparcie finansowe instytucji i organizacji zewnętrznych, objętych dotychczas taką pomocą uzależniona będzie od pełnego zabezpieczenia wydatków obligatoryjnych,
 - 26) przewiduje się zabezpieczenie środków na rezerwy celowe m.in. w zakresie:
 - realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego – wielkość rezerwy nie będzie mniejsza niż 0,5 % wydatków budżetu, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu,
 - rozliczenia i ewentualnego zwrotu środków unijnych wykorzystanych niezgodnie z obowiązującymi zasadami w kwocie 3.000.000 zł, okresie programowania 2007-2013, Wielkość rezerw celowych będzie uzależniona od poziomu dopuszczalnego wskaźnika WPF,
 - 27) planuje się rezerwę ogólną w wysokości nie niższej niż 0,1 % i nie wyższej niż 1 % wydatków budżetu,
 - 28) przewiduje się zaciągnięcie kredytu długoterminowego na pokrycie deficytu budżetu i spłaty rat kredytów zaciągniętych w ubiegłych latach przypadających na rok 2018,
 - 29) wielkość deficytu musi być zgodna z wielkościami ujętymi w wieloletniej prognozie finansowej,
 - 30) poziom kredytu w rachunku bieżącym wyniesie 30.000.000 zł,
 - 31) **poziom proponowanych wydatków będzie ostatecznie uzależniony od**

nieprzekraczalnego poziomu wskaźników wieloletniej prognozy finansowej, wielkości dochodów oraz wielkości i możliwości finansowania deficytu,

- 32) z uwagi na konieczność odpowiedniego zbilansowania dochodów i wydatków zakłada się **możliwość wprowadzania zmian w przedłożonych propozycjach** jednostek organizacyjnych.

Rozdział II

Projekt wieloletniej prognozy finansowej

1. Podstawę do wieloletniego prognozowania będą stanowić zweryfikowane dane budżetowe, będące wynikiem analizy danych dotyczących wykonania budżetu za ostatnie dwa lata i planu dochodów i wydatków, według stanu na dzień 30 września 2017 r.
2. Wieloletnia prognoza finansowa powinna uwzględniać przede wszystkim planowane do realizacji przedsięwzięcia zarówno bieżące jak i inwestycyjne, przewidziane do realizacji w określonej perspektywie czasowej, zamierzenia wynikające z obowiązujących przepisów, uwarunkowań prawnych, zakresu zadań oraz potrzeb rozwoju Samorządu Województwa.
3. Opracowując wieloletnią prognozę finansową należy określić rodzaje źródeł i wielkości środków finansowych do pozyskania na finansowanie przedsięwzięć.
4. Przy prognozowaniu wydatków budżetowych należy brać pod uwagę przedsięwzięcia i kalkulację niezbędnych do tego środków.
5. Konstruowanie wieloletniej prognozy finansowej odbywać się będzie poprzez:
 - 1) zebranie informacji o:
 - a. zawartych umowach kredytowych, harmonogramach spłaty,
 - b. realizowanych przedsięwzięciach,
 - c. udzielonych gwarancjach i poręczeniach,
 - d. innych umowach przekraczających rok budżetowy,
 - 2) zebranie danych historycznych niezbędnych do prognozowania:
 - a. dochodów,
 - b. wydatków,
 - 3) opracowanie prognozy dochodów,
 - 4) zebranie wiedzy o zamierzeniach i planowanych przedsięwzięciach,
 - 5) opracowanie projektu wieloletniej prognozy finansowej:
 - a. prognozowanie dochodów i wydatków,
 - b. ujęcie realizowanych przedsięwzięć:

- po stronie dochodów – dotacje oraz środki z UE i innych źródeł zagranicznych,
 - po stronie wydatków – bieżące i majątkowe,
- c. symulacja poziomu spłaty zaciągniętego zadłużenia z uwzględnieniem tego, które jest planowane do zaciągnięcia w związku z już realizowanymi przedsięwzięciami,
- 6) analizę możliwości finansowych związanych z realizacją konkretnych przedsięwzięć:
- a. zbilansowanie wieloletniej prognozy finansowej,
 - b. dobór ewentualnych nowych przedsięwzięć do realizacji.
6. Projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej obejmuje:
- 1) dochody bieżące i wydatki bieżące budżetu województwa, w tym na obsługę długu, gwarancje i poręczenia,
 - 2) dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku, i wydatki majątkowe budżetu województwa,
 - 3) wynik budżetu województwa,
 - 4) przeznaczenie nadwyżki lub sposób sfinansowania deficytu,
 - 5) kwotę wydatków bieżących i majątkowych wynikających z limitów wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia, a mianowicie wieloletnie:
 - programy, projekty lub zadania, w tym związane z programami finansowanymi z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi,
 - umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym,
 - 6) przychody i rozchody budżetu województwa, z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia,
 - 7) kwotę długu województwa, w tym relację wynikającą ze wskaźnika limitującego spłatę zobowiązań oraz sposób sfinansowania spłaty długu,
 - 8) objaśnienia przyjętych wartości.
7. Prognozę kwoty długu, o której mowa w ust. 6 pkt 7, w formie załącznika do uchwały sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania.
8. Dla przedsięwzięć, o których mowa w ust. 6 pkt 5, w załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej określa się odrębnie:
- 1) nazwę i cel,
cel przedsięwzięcia powinien być określony w sposób: zwięzły, prosty, precyzyjny, konkretny, zrozumiały, jednoznaczny. Celem ma być rezultat działania, a nie samo działanie. W przypadku projektów finansowanych z udziałem środków europejskich, (o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 ustawy o finansach publicznych) cel przedsięwzięcia powinien być spójny z celem ujętym w umowie o dofinansowanie,

- 2) jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za realizację lub koordynującą wykonywanie przedsięwzięcia,
 - 3) okres realizacji i łączne nakłady finansowe,
łączne nakłady finansowe to suma wydatków zarówno już poniesionych w latach poprzednich na realizację danego przedsięwzięcia (wydatki wykonane), jak i wydatków planowanych do poniesienia w przyszłości (limit wydatków na rok budżetowy i lata kolejne),
 - 4) limity wydatków w poszczególnych latach,
 - 5) limit zobowiązań.
9. Przedsięwzięcie, jako podstawowa jednostka realizacyjna budżetu Samorządu Województwa służąca osiągnięciu wyznaczonych celów, powinno uwzględniać zarówno wydatki bieżące jak i majątkowe na okres nie krótszy niż okres, na jaki zostało przyjęte do realizacji.
10. Prognoza dochodów własnych powinna uwzględniać wskaźniki makroekonomiczne oraz zawarte umowy.
11. Prognoza dochodów majątkowych powinna wynikać z przewidywanej wielkości sprzedaży majątku oraz środków pozyskiwanych z Unii Europejskiej na realizację inwestycji.
12. Przy konstruowaniu planu wydatków bieżących należy uwzględnić zawarte umowy i wielkość dotacji.
13. Plan wydatków majątkowych powinien wynikać bezpośrednio z możliwości inwestycyjnych jednostki.
14. Wszystkie zapisy zawarte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2018-2039 a odnoszące się do zadań kontynuowanych i programów wieloletnich powinny, przy opracowywaniu projektu wieloletniej prognozy finansowej (dotyczy to zadań ujętych w Tabeli Nr 3), uwzględniać w sposób szczególnie następujące wytyczne:
- 1) Nie wprowadza się nowych zadań majątkowych o charakterze wieloletnim, powodujących zwiększenie deficytu Województwa na rok 2018 i lata następne. Jako priorytet należy traktować dokończenie realizowanych przedsięwzięć wieloletnich,
 - 2) W miarę możliwości należy rozważyć rozłożenie realizacji aktualnych przedsięwzięć wieloletnich w czasie, celem zmniejszenia obciążeń budżetowych w roku 2018, zwłaszcza przedsięwzięć wieloletnich bieżących,
 - 3) Wkład własny Samorządu Województwa do projektów drogowych ujęty w wieloletniej prognozie finansowej realizowany w ramach Regionalnego Programu

Operacyjnego Województwa Warmińsko - Mazurskiego w latach 2014 – 2020 będzie uwzględniał wydatki kwalifikowalne na dokumentacje techniczne.

15. Nowe zadania niezapisane w budżecie na 2017 rok i na lata następne powinny być zaplanowane na okres roku budżetowego 2018 oraz lat następnych, tj. na okres, na jaki przyjęto limity wydatków.

16. Do prognozy nie ujmujemy tych zadań, których finansowanie nie będzie rozpoczęte w 2018 roku.

17. Wartości przyjęte do wieloletniej prognozy finansowej powinny być zgodne z planami finansowymi do projektu uchwały budżetowej na 2018 rok.

18. Z uwagi na fakt, iż przy obliczaniu relacji, o której mowa w art. 243 ufp. (Indywidualny Wskaźnik Zadłużenia), dla roku poprzedzającego rok budżetowy przyjmuje się planowane wartości wykazane w sprawozdaniu za trzy kwartały z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, **ostatnie zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej mogą być dokonane na Sesji Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego we wrześniu 2017 r.** Po tym terminie:

- będą dokonywane wyłącznie zmiany przedsięwzięć w ramach wydatków przewidzianych w roku budżetowym 2017;
- nie będzie możliwości wprowadzania wydatków na 2018 rok i lata następne;
- zakazuje się zmian w budżecie Województwa skutkujących przeniesieniem środków pomiędzy działami, rozdziałami lub paragrafami klasyfikacji, które powodowałyby zwiększenie wydatków bieżących kosztem wydatków majątkowych.

Dział II

Zadania i terminy obowiązujące w toku prac nad projektem budżetu i wieloletniej prognozy finansowej

1. Jednostki organizacyjne opracowują projekty planów finansowych według działów, rozdziałów i paragrafów w oparciu o zasady klasyfikacji budżetowej (rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych – z późn. zmianami), ze szczególnym uwzględnieniem zmian wprowadzonych w roku bieżącym rozporządzeniami zmieniającymi, w tym zmian

- wchodzących w życie z dniem 1 stycznia 2018 roku i mających zastosowanie po raz pierwszy do opracowania projektu budżetu na rok 2018.
2. Projekty planów finansowych sporządza się według formularzy stanowiących Tabele Nr 1 i 2. Łączna kwota zaplanowanych dochodów i wydatków ujęta w Tabelach Nr 1 i 2 będzie stanowiła podstawę do ujęcia w projekcie budżetu województwa na 2018 rok.
 3. Wszystkie kwoty powinny być podawane w **pełnych złotych** i odnosić się do opisu zadań, a nie charakterystyki paragrafu klasyfikacji budżetowej.
 4. Wszystkie przewidywane wpływy dochodów w 2018 roku, w tym dochody własne, dotacje celowe, środki do pozyskania z różnych źródeł, niezależnie od wysokości należy wykazać odpowiednio w planie dochodów, tj. w Tabeli Nr 1 – zgodnie z klasyfikacją budżetową.
 5. Wszystkie wydatki bieżące i inwestycyjne dotyczące roku 2018, w tym również na programy i projekty współfinansowane ze źródeł zewnętrznych należy wykazać odpowiednio w planie wydatków, tj. w Tabeli Nr 2 – zgodnie z klasyfikacją budżetową. Ponadto sporządzić należy Tabelę Nr 9, tj. skróconą specyfikację wydatków na 2018 rok, w której ogólna kwota wydatków musi być zgodna z kwotą ujętą w Tabeli Nr 2.
 6. Dotacje otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące oraz na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej wraz z odpowiednimi co do rodzaju paragrafami wydatków wykazuje się w Tabeli Nr 2a, natomiast dotacje otrzymane z innych jednostek samorządu terytorialnego na zadania realizowane na podstawie porozumień (umów) wraz z odpowiednimi co do rodzaju paragrafami wydatków wykazuje się w Tabeli Nr 2b.
 7. Zadania inwestycyjne przewidziane do realizacji w roku 2018 oraz wieloletnie zadania inwestycyjne przewidziane do finansowania w roku 2018, także objęte współfinansowaniem środkami unijnymi należy ująć w Tabeli Nr 3. Przy opracowaniu tego zestawienia należy korzystać z danych zawartych w budżecie na 2017 rok, gdyż są one także obowiązujące w latach przyszłych (przestrzeganie zasady ciągłości planowania).
 8. Dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych, w podziale na dotacje przedmiotowe, podmiotowe i celowe z uwzględnieniem dotacji na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji wykazuje się w Tabeli Nr 4.
 9. Tematykę konkursów na przedsięwzięcia, projekty objęte przewidywanym dofinansowaniem zleczanych do realizacji organizacjom pozarządowym i innym podmiotom wynikających z ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zgłasza się do projektu budżetu w Tabeli Nr 5. Tematyka będzie ujęta wraz

z przewidzianymi kwotami w odrębnym załączniku do uchwały budżetowej. Po uchwaleniu budżetu informacje zawarte w załączniku należy podać do publicznej wiadomości.

10. Dotacje udzielane dla beneficjentów realizujących programy, projekty lub zadania z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych ujmuje się w Tabeli Nr 6.
11. Projekty planów finansowych rachunków dochodów samorządowych jednostek budżetowych prowadzących działalność na podstawie ustawy o systemie oświaty, utworzonych na podstawie uchwały Sejmiku Województwa oraz zgodnie z art. 223 ustawy o finansach publicznych, sporządzają jednostki budżetowe, przy których zostały utworzone rachunki dochodów, według Tabeli Nr 7.
12. Nazwy zadań ujęte w tabelach powinny być spójne z częścią opisową przedstawianego materiału, która powinna być zwięzła i ujmować tylko zagadnienia budżetowe.
13. Dysponenci środków realizujący bądź koordynujący dane cele, formułują we własnym zakresie wieloletnie przedsięwzięcia (realizowane i planowane) wraz z określeniem sposobu i harmonogramu oraz kosztem realizacji określonych działań, z uwzględnieniem art. 5 ustawy o finansach publicznych.
14. Karty dla określonych przedsięwzięć (zgodnie z zasadami klasyfikacji budżetowej) sporządza się według formularza stanowiącego Tabelę Nr 8, w zależności od programu, projektu, zadania lub umowy. Kartę dla każdego przedsięwzięcia należy prowadzić przez cały rok budżetowy w ujęciu paragrafowym, z uwzględnieniem późniejszych zmian.
15. Departamenty i równorzędne komórki organizacyjne Urzędu składają do Departamentu Organizacyjnego w terminie do dnia 5 października 2017 r. projekty planów wydatków związanych z kosztami utrzymania stanowisk pracy, w tym wyposażenia.
16. Departamenty i równorzędne komórki organizacyjne Urzędu odrębnie planują wyłącznie wydatki związane z realizacją zadań merytorycznych.
17. Departament Kultury i Edukacji ustala zgodnie z wytycznymi, tj. z uwzględnieniem wyłączenia okazjonalnych zwiększeń dotacji oraz przyjętych ograniczeń wielkość dotacji dla poszczególnych instytucji kultury i przekazuje informacje tym instytucjom w terminie do dnia 5 października 2017 r.
18. Zainteresowane Departamenty i równorzędne komórki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego w terminie do dnia 5 października 2017 r. przedkładają do Departamentu Współpracy Międzynarodowej plan potrzeb finansowych dotyczący wyjazdów zagranicznych Członków Zarządu Województwa i pracowników Urzędu.

- Natomiast wydatki związane z zapraszaniem delegacji zagranicznych i kosztami tłumaczeń każdy Departament planuje w swoim zakresie i ujmuje w planie finansowym.
19. Wojewódzkie jednostki organizacyjne przekazują opracowane plany finansowe oraz karty przedsięwzięć wraz z opisem Departamentom Urzędu Marszałkowskiego, którym podlegają merytorycznie w terminie do dnia 6 października 2017 r.
 20. Opis, o którym mowa w ust. 18 zawiera wielkości kwotowe wraz ze szczegółowym omówieniem:
 - a) prognozowanych dochodów,
 - b) poszczególnych rodzajów planowanych wydatków z uwzględnieniem podziału ich na przedsięwzięcia, programy, projekty, zadania w zależności od możliwego do określenia stopnia ich szczegółowości.
 21. Departamenty dokonują analizy otrzymanych materiałów, o których mowa w ust. 15, 18 i 19, następnie opracowują projekty planów finansowych w zakresie zadań merytorycznych, sporządzają zestawienie zbiorcze i wraz z częścią opisową oraz materiałami własnymi przekazują Skarbnikowi Województwa w terminie do dnia 13 października 2017 r.
 22. Materiały planistyczne muszą posiadać akceptację nadzorującego Członka Zarządu Województwa.

Dział III

Wytyczne dla poszczególnych - wybranych jednostek organizacyjnych

1. Wojewódzkie jednostki organizacyjne oraz departamenty i równorzędne jednostki organizacyjne Urzędu opracowują projekty planów finansowych w zakresie funkcjonowania i realizowanych zadań na odpowiednich formularzach. Do materiałów planistycznych dołączają **skróconą specyfikację wydatków na 2018 rok** (formularz stanowiący Tabelę Nr 9) w ramach zaplanowanych środków. Na podstawie skróconego wykazu zadań bieżących, inwestycyjnych, przedsięwzięć, projektów do realizacji w roku 2018 omawiane będą wydatki z udziałem każdego z dyrektorów na spotkaniu z Zarządem Województwa w m-cu listopadzie br.
2. **Departament Organizacyjny** przygotowuje uzgodnione dane dotyczące Urzędu Marszałkowskiego w zakresie ilości etatów oraz wielkości zabezpieczenia środków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń z podziałem na środki własne i środki Pomocy Technicznej. Departament określi wielkość odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w Urzędzie. Departament planuje także zbiorczo koszty bieżącego

utrzymania i wyposażenia komórek organizacyjnych Urzędu na podstawie oszacowania potrzeb Urzędu jako całości, przy uwzględnieniu w niezbędnym zakresie propozycji departamentów i biur, w tym także Pomocy Technicznej, jeżeli realizacja wydatków ponoszonych w ramach Pomocy Technicznej wymaga wkładu własnego pozostającego w dyspozycji Departamentu Organizacyjnego.

3. **Departament Kultury i Edukacji** w planie wydatków ujmuje środki przeznaczone na współpracę z organizacjami pozarządowymi w zakresie kultury oraz ochrony i konserwacji zabytków, a także w zakresie odnoszącym się do:
 - **jednostek oświaty** - określa w odpowiedniej szczegółowości i z uwzględnieniem obowiązujących przepisów oraz niniejszych wytycznych potrzeby finansowe jednostek oświaty, w wydatkach szacuje zmiany organizacyjne w jednostkach i skutki finansowe zmian w 2018 r. Jednostki oświaty gromadzące środki na wydzielonych rachunkach dochodów planują wydatki pokrywane z tych rachunków w taki sposób, aby zrealizować je w tym samym roku kalendarzowym,
 - **instytucji kultury** - w kwocie dotacji uwzględnia wyłączenia okazjonalnych zwiększeń, przyjęte ograniczenia wynikające z wytycznych oraz kontynuowane zadania inwestycyjne.
4. **Departament Współpracy Międzynarodowej** w planie wydatków oprócz zadań merytorycznych, uwzględnia potrzeby związane z finansowaniem podróży zagranicznych, z wyłączeniem Sejmiku Województwa.
5. **Departament Koordynacji Promocji** inicjuje, organizuje, koordynuje działania związane z ogólną promocją Województwa i pełni wiodącą rolę w planowaniu i wydatkowaniu środków na inicjatywy promocyjne we współpracy z poszczególnymi departamentami.
6. **Kancelaria Sejmiku** planuje wydatki związane z funkcjonowaniem Sejmiku oraz zabezpiecza środki na obsługę wyjazdów zagranicznych Radnych Sejmiku.
7. **Gabinet Marszałka** merytorycznie weryfikuje i zatwierdza projekt planu finansowego **Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli**. Gabinet planuje również wpłaty województw i powiatów na utrzymanie Biura Regionalnego i Domu Polski Wschodniej.
8. **Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Elblągu** planuje wyodrębnione zadania i opracowuje plan finansowy związany z realizacją tych zadań.
9. **Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej** oprócz projektu planu finansowego zadań merytorycznych, przewidywanej kwoty udziału ze środków PFRON na finansowanie obsługi tego zadania, oszacowuje wpływy z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na

- sprzedaż alkoholu oraz wydatki na realizację zadań określonych w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz w programie przeciwdziałania narkomanii. Ośrodek dokonuje weryfikacji planu finansowego **Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Adopcyjnego** w Olsztynie.
10. **Departament Turystyki i Sportu** planuje działania merytoryczne i wydatki w zakresie kultury fizycznej i turystyki oraz w uzgodnieniu z Departamentem Koordynacji Promocji przedsięwzięcia i środki na materiały związane z promocją poprzez sport (dofinansowanie dużych imprez sportowych), promocją turystyczną regionu w kraju i za granicą a także składkę dla Regionalnej Organizacji Turystycznej.
 11. **Departament Infrastruktury i Geodezji** planuje wydatki na zadania merytoryczne, w tym: środki na dopłaty do biletów ulgowych, opłaty za koordynację rozkładów jazdy i za zezwolenia na wykonywanie krajowego drogowego przewozu osób, udostępnienie zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz za wyłączenie z produkcji gruntów rolnych. Departament wskazuje również kwotę udziałów w Spółce „Warmia i Mazury” oraz dochody i wydatki z tytułu realizowanych zadań w ramach włączonych do budżetu funduszy celowych. Ustala wielkość planowanych dochodów własnych Samorządu Województwa pochodzących z gospodarowania mieniem, w tym z nieruchomości po Zarządach Melioracji oraz wydatki związane z obsługą tych nieruchomości.
 12. **Departament Polityki Regionalnej** oprócz projektu planu wydatków na zadania merytoryczne odpowiada za wdrażanie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, planuje dochody w zakresie środków, które powinny stanowić równowartość wydatków na zadania objęte budżetem oraz przedstawionych w projektach planów finansowych zaplanowanych przez jednostki Samorządu Województwa i jednostki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego. Oznacza to, że jednostki które realizują zadania własne z uwzględnieniem Pomocy Technicznej współfinansowane środkami unijnymi w ramach RPO WiM 2014-2020 powinny uzgodnić wielkość wydatków z Departamentem Polityki Regionalnej. Ponadto Departament przedkłada projekty planów finansowych pozostałych programów dla Województwa ze wskazaniem wydatków dotyczących współudziału finansowego Samorządu Województwa w tych programach z uwzględnieniem zadań budżetowych realizowanych z Pomocy Technicznej. Dokonuje również weryfikacji planu finansowego **Warmińsko-Mazurskiego Biura Planowania Przestrzennego** w Olsztynie.
 13. **Departamenty Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego** odpowiadają za proces zamykania perspektywy finansowej

2007-2013 i planują wydatki związane z realizacją Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

14. **Departament Zdrowia** w porozumieniu z jednostkami zdrowia bierze pod uwagę zaangażowanie finansowe Samorządu Województwa wynikające z obowiązujących wieloletnich planów inwestycyjnych, opracowuje plan wydatków związanych z promocją i ochroną zdrowia, a także w planie wydatków ujmuje środki wynikające z poręczeń kredytów i pożyczek.
15. **Departament Ochrony Środowiska** planuje dochody z opłat i kar za korzystanie ze środowiska. W projekcie planu wydatków na zadania merytoryczne uwzględnia również koszty związane z organizacją oraz wydawaniem świadectw stwierdzających kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami, wydatki na zadania z zakresu łowiectwa oraz oszacowuje wpływy do budżetu z tytułu realizowanych zadań. Departament weryfikuje projekty planów finansowych **Parków Krajobrazowych** i przygotowuje zestawienie zbiorcze.
16. **Biuro Geologa Wojewódzkiego** przygotowuje projekt planu finansowego w zakresie realizowanych zadań merytorycznych.
17. **Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa** określa projekt planu dochodów i wydatków na realizowane zadania merytoryczne, a także planuje wydatki wynikające z przekazywania zadań Zarządów Melioracji.
18. **Biuro Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego** planuje kwoty dotacji w zakresie dofinansowania zadań zleconych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wskazuje również wielkość dotacji na zadania ratownictwa wodnego, planuje dochody i wydatki związane z funkcjonowaniem Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego, odpowiada za planowanie środków finansowych na wsparcie udziału harcerzy z Województwa Warmińsko – Mazurskiego w Zlocie ZHP 2018 oraz koordynuje planowanie dotacji celowych dla organizacji pozarządowych.
19. **Departament Audytu Wewnętrznego i Certyfikacji** wskazuje kwotę kontynuowanego poręczenia na poziomie wielkości zobowiązania rocznego, planuje wydatki w zakresie objęcia udziałów w spółkach, w tym zasilenia Warmińsko – Mazurskiej Agencji Energetycznej z uwzględnieniem sytuacji finansowej Spółki.
20. **Departament Finansów i Skarbu** przed sporządzeniem opracowań zbiorczych:
 - weryfikuje złożone materiały jednostkowe pod kątem zgodności z wytycznymi,
 - na ich podstawie bilansuje dochody i wydatki,
 - określa wielkość deficytu i kredytu,

- oszacowuje kwotę obsługi zadłużenia,
- na podstawie otrzymanych jednostkowych skróconych specyfikacji wydatków sporządza skróconą wersję projektu budżetu i przedstawia ją Zarządowi Województwa celem omówienia na spotkaniu z Dyrektorami w listopadzie 2017 r.

Na etapie prac planistycznych nad projektem uchwały budżetowej na rok 2018 oraz Wieloletnią Prognozą Finansową na lata 2018-2039 dopuszcza się możliwość zmniejszenia dotychczas przyjętych limitów wydatków na 2018 rok i lata następne, na realizację przedsięwzięć ujętych w WPF. W przypadku takiego zmniejszenia **nie wolno zaciągać zobowiązań większych od proponowanego limitu.**

Departament Finansów i Skarbu sporządza opracowanie zbiorcze projektu budżetu i wieloletniej prognozy finansowej wraz z wykazem przedsięwzięć. Następnie przedstawia Zarządowi Województwa, który opracowuje projekt uchwały budżetowej wraz z załącznikami i częścią opisową oraz projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wraz z załącznikami i objaśnieniami przyjętych wartości – zgodnie z przepisami wynikającymi z ustawy o finansach publicznych i wymogami Regionalnej Izby Obrachunkowej.